

ЗАКОН
О ПОТВРЂИВАЊУ АМАНДМАНА НА
КОНВЕНЦИЈУ О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА
ЖИВОТНУ СРЕДИНУ У ПРЕКОГРАНИЧНОМ
КОНТЕКСТУ

Члан 1.

Потврђују се Амандман на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, усвојен 27. фебруара 2001. године у Софији и Други амандман на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, усвојен 4. јуна 2004. године у Цавтату, у оригиналу на енглеском, француском и руском језику.

Члан 2.

Текстови Амандмана и Другог амандмана на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласе:

AMENDMENT TO THE ESPOO CONVENTION

The Meeting,

Wishing to modify the Espoo Convention with a view to clarifying that the public that may participate in procedures under the Convention includes civil society and, in particular, nongovernmental organizations,

Recalling paragraph 13 of the Oslo Declaration of the Ministers of the Environment and the European Community Commissioner for the Environment assembled at Oslo on the occasion of the first meeting of the Parties to the Espoo Convention,

Wishing to allow States situated outside the UN/ECE region to become Parties to the Convention,

Adopts the following amendments to the Convention:

(a) At the end of Article 1 (x), **after** persons **insert**

and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organizations or groups

(b) In Article 17, after paragraph 2, insert a new paragraph **reading**

3. Any other State, not referred to in paragraph 2 of this Article, that is a Member of the United Nations may accede to the Convention upon approval by the Meeting of the Parties. The Meeting of the Parties shall not consider or approve any request for accession by such a State until this paragraph has entered into force for all the States and organizations that were Parties to the Convention on 27 February 2001.

and renumber the remaining paragraphs accordingly.

(c) At the end of Article 17, insert a new paragraph **reading**

7. Any State or organization that ratifies, accepts or approves this Convention shall be deemed simultaneously to ratify, accept or approve the amendment to the Convention set out in decision II/14 taken at the second meeting of the Parties.

SECOND AMENDMENT TO THE ESPOO CONVENTION

The Meeting,

Recalling its decision II/10 on the review of the Convention and paragraph 19 of the Sofia Ministerial Declaration,

Wishing to modify the Convention with a view to further strengthening its application and improving synergies with other multilateral environmental agreements,

Commending the work done by the task force established at the second meeting of Parties, by the small group on amendments and by the Working Group on Environmental Impact Assessment itself,

Noting the Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters, done at Aarhus, Denmark, on 25 June 1998, and recalling the Protocol on Strategic Environmental Assessment, done at Kyiv, Ukraine, on 21 May 2003,

Also noting relevant European Community legal instruments, such as directive 85/337/EEC of 27 June 1985 on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment, as amended by directives 97/11/EC and 2003/35/EC,

Conscious that an extension of Appendix I will strengthen the importance of environmental impact assessments in the region,

Recognizing the benefits of international cooperation as early as possible in the assessment of environmental impact,

Encouraging the work of the Implementation Committee as a useful tool for the further implementation and application of the provisions of the Convention,

1. *Confirms* that the validity of decisions taken prior to the entry into force of the second amendment to the Convention, including the adoption of protocols, the establishment of subsidiary bodies, the review of compliance and actions taken by the Implementation Committee, are not affected by the adoption and entry into force of this amendment;

2. *Also confirms* that each Party shall continue to be eligible to participate in all activities under the Convention, including the preparation of protocols, the establishment and participation in subsidiary bodies, and the review of compliance, regardless of whether the second amendment to the Convention has entered into force for that Party or not;

3. *Adopts* the following amendments to the Convention:

(a) In Article 2, after paragraph 10, insert a new paragraph **reading**

11. If the Party of origin intends to carry out a procedure for the purposes of determining the content of the environmental impact assessment documentation, the affected Party should to the extent appropriate be given the opportunity to participate in this procedure.

(b) In Article 8, **after** Convention **insert**

and under any of its protocols to which they are a Party

(c) In Article 11, replace paragraph 2 (c) by a new subparagraph **reading**

(c) Seek, where appropriate, the services and cooperation of competent bodies having expertise pertinent to the achievement of the purposes of this Convention;

(d) At the end of Article 11, insert two new subparagraphs **reading**

(g) Prepare, where appropriate, protocols to this Convention;

(h) Establish such subsidiary bodies as they consider necessary for the implementation of this Convention.

(e) In Article 14, paragraph 4, replace the second sentence by a new sentence **reading**

They shall enter into force for Parties having ratified, approved or accepted them on the ninetieth day after the receipt by the Depositary of notification of their ratification, approval or acceptance by at least three fourths of the number of Parties at the time of their adoption.

(f) After Article 14, insert a new article **reading**

Article 14 bis

Review of compliance

1. The Parties shall review compliance with the provisions of this Convention on the basis of the compliance procedure, as a non-adversarial and assistance-oriented procedure adopted by the Meeting of the Parties. The review shall be based on, but not limited to, regular reporting by the Parties. The Meeting of Parties shall decide on the frequency of regular reporting required by the Parties and the information to be included in those regular reports.

2. The compliance procedure shall be available for application to any protocol adopted under this Convention.

(g) Replace Appendix I to the Convention by the Appendix to this decision;

(h) In Appendix VI, after paragraph 2, insert a new paragraph **reading**

3. Paragraphs 1 and 2 may be applied, mutatis mutandis, to any protocol to the Convention.

Appendix

LIST OF ACTIVITIES

1. Crude oil refineries (excluding undertakings manufacturing only lubricants from crude oil) and installations for the gasification and liquefaction of 500 metric tons or more of coal or bituminous shale per day.

2. (a) Thermal power stations and other combustion installations with a heat output of 300 megawatts or more, and

(b) Nuclear power stations and other nuclear reactors, including the dismantling or decommissioning of such power stations or reactors 1/ (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials, whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load).

3. (a) Installations for the reprocessing of irradiated nuclear fuel;

(b) Installations designed:

- For the production or enrichment of nuclear fuel;

- For the processing of irradiated nuclear fuel or high-level radioactive waste;

- For the final disposal of irradiated nuclear fuel;

- Solely for the final disposal of radioactive waste; or

- Solely for the storage (planned for more than 10 years) of irradiated nuclear fuels or radioactive waste in a different site than the production site.

4. Major installations for the initial smelting of cast iron and steel and for the production of non-ferrous metals.

5. Installations for the extraction of asbestos and for the processing and transformation of asbestos and products containing asbestos: for asbestos-cement products, with an annual production of more than 20,000 metric tons finished product; for friction material, with an annual production of more than 50 metric tons finished product; and for other asbestos utilization of more than 200 metric tons per year.

6. Integrated chemical installations.

7. (a) Construction of motorways, express roads 2/ and lines for long-distance railway traffic and of airports 3/ with a basic runway length of 2,100 metres or more;

(b) Construction of a new road of four or more lanes, or realignment and/or widening of an existing road of two lanes or less so as to provide four or more lanes, where such new road, or realigned and/or widened section of road, would be 10 km or more in a continuous length.

8. Large-diameter pipelines for the transport of oil, gas or chemicals.

9. Trading ports and also inland waterways and ports for inland-waterway traffic which permit the passage of vessels of over 1,350 metric tons.

10. (a) Waste-disposal installations for the incineration, chemical treatment or landfill of toxic and dangerous wastes;

(b) Waste-disposal installations for the incineration or chemical treatment of non-hazardous waste with a capacity exceeding 100 metric tons per day.

11. Large dams and reservoirs.

12. Groundwater abstraction activities or artificial groundwater recharge schemes where the annual volume of water to be abstracted or recharged amounts to 10 million cubic metres or more.

13. Pulp, paper and board manufacturing of 200 air-dried metric tons or more per day.

14. Major quarries, mining, on-site extraction and processing of metal ores or coal.

15. Offshore hydrocarbon production. Extraction of petroleum and natural gas for commercial purposes where the amount extracted exceeds 500 metric tons/day in the case of petroleum and 500 000 cubic metres/day in the case of gas.

16. Major storage facilities for petroleum, petrochemical and chemical products.

17. Deforestation of large areas.

18. (a) Works for the transfer of water resources between river basins where this transfer aims at preventing possible shortages of water and where the amount of water transferred exceeds 100 million cubic metres/year; and

(b) In all other cases, works for the transfer of water resources between river basins where the multi-annual average flow of the basin of abstraction exceeds 2 000 million cubic metres/year and where the amount of water transferred exceeds 5 per cent of this flow.

In both cases transfers of piped drinking water are excluded.

19. Waste-water treatment plants with a capacity exceeding 150 000 population equivalent.

20. Installations for the intensive rearing of poultry or pigs with more than:

- 85 000 places for broilers;

- 60 000 places for hens;

- 3 000 places for production pigs (over 30 kg); or

- 900 places for sows.

21. Construction of overhead electrical power lines with a voltage of 220 kV or more and a length of more than 15 km.

22. Major installations for the harnessing of wind power for energy production (wind farms).

1/ For the purposes of this Convention, nuclear power stations and other nuclear reactors cease to be such an installation when all nuclear fuel and other radioactively contaminated elements have been removed permanently from the installation site.

2/ For the purposes of this Convention:

- "Motorway" means a road specially designed and built for motor traffic, which does not serve properties bordering on it, and which:

(a) Is provided, except at special points or temporarily, with separate carriageways for the two directions of traffic, separated from each other by a dividing strip not intended for traffic or, exceptionally, by other means;

(b) Does not cross at level with any road, railway or tramway track, or footpath; and

(c) Is specially signposted as a motorway.

- "Express road" means a road reserved for motor traffic accessible only from interchanges or controlled junctions and on which, in particular, stopping and parking are prohibited on the running carriageway(s).

3/ For the purposes of this Convention, "airport" means an airport which complies with the definition in the 1944 Chicago Convention setting up the International Civil Aviation Organization (annex 14).

АМАНДМАН НА ЕСПО КОНВЕНЦИЈУ

Конференција страна,

Желећи да измени Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту у циљу да се јасно дефинише да се под јавношћу која може да учествује у процедурама у складу са Конвенцијом подразумева цивилно друштво и невладине организације,

Позивајући се на став 13. Осло Декларације коју су донели министари животне средине и комесар ЕУ за животну средину на првом заседању Конференције страна потписница Еспоо конвенције у Ослу,

У жељи да се омогући Државама које се налазе изван UN / ЕСЕ региона да постану чланице Конвенције

Усваја следеће амандмане на Конвенцију:

(а) У члану 1. тачка (х), после речи „лица” додају се речи:

„и, у складу са националним законодавством или праксом, њихова удружења, организације или групе”

(б) У члану 17. после става 2, додаје се нови став 3. **који гласи:**

„3. Било која друга држава, која није наведена у ставу 2, овог члана, а која је члан Уједињених нација, може да приступи Конвенцији након добијања сагласности за њено приступање на заседању Конференције страна. На заседању Конференције страна неће се разматрати, нити прихватити било какав захтев за приступање неке државе која није наведена у ставу 2, овог члана, а која је члан Уједињених нација, све док овај став не ступи на снагу у свим државама и организацијама које су се на дан 27. фебруара 2001. године сматрале потписницама Конвенције.”

Ставови који следе пренумерисаће се у складу са овом изменом.

(в) На крају члана 17. додаје се став 7. **који гласи:**

„7. Сматра се да свака држава или организација која ратификује, прихвати или одобри ову Конвенцију, истовремено ратификује, прихвата или одобрава амандмане на поменути Конвенцију, као што је наведено у одлуци II/14 која је донета на другом заседању Конференције страна.”

ДРУГИ АМАНДМАН НА ЕСПО КОНВЕНЦИЈУ

Конференција страна,

Позивајући се на своју одлуку II/10 о ревизији Конвенције и на став 19. *Министарске Декларације* усвојене на трећој *Министарској* конференцији „Животна средина за Европу” у Софији

Са жељом да измени Конвенцију у циљу даљег јачања њене примене и побољшања синергије са другим мултилатералним споразумима у области животне средине,

Похваљујући рад који обавља Радна група која је основана на другом заседању Конференције страна, затим усвојене амандмане, као и Радну групу за процену утицаја на животну средину,

Позивајући се на Архуску конвенцију о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине, која је усвојена 25. јуна 1998. године на четвртој Конференцији „Животна средина за Европу” у граду Архусу (Данска), као и на Протокол о стратешкој процени утицаја на животну средину уз Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, сачињен 21. маја 2003. године у Кијеву (Украјина),

Такође позивајући се на релевантне правне инструменте ЕУ, као што су Директива Савета 85/337/ЕЕС од 27. јуна 1985. године о процени утицаја одређених јавних и приватних пројеката на животну средину, која је допуњена Директивама 97/11/ЕС и 2003/35/ЕС,

Свесна да ће проширење Додатка I допринети још већем значају процене утицаја на животну средину,

Препознајући предности међународне сарадње, и то што је раније могуће, везано за процену утицаја на животну средину,

Подржавајући рад Одбора за имплементацију, као корисног инструмента за даљу имплементацију и примену одредби Конвенције,

1. *Потврђује* да ступање на снагу овог амандмана не утиче на правоснажност одлука донетих пре ступања на снагу Другог амандмана на Конвенцију, укључујући усвајање протокола, оснивање помоћних органа за давање сагласности и акција предузетих од стране Одбора за имплементацију;

2. *Такође, потврђујући* да ће свака Страна уговорница наставити да буде подобна у смислу учешћа у свим активностима у складу са Конвенцијом, укључујући припрему протокола, оснивање и учешће у помоћним телима, као и ревизију усклађености, без обзира да ли је Други амандман на Конвенцију ступио на снагу за дату Страну уговорницу;

3. *Усваја* следеће амандмане на Конвенцију:

(а) У члану 2. после става 10, додаје се став 11, **који гласи:**

„11. Ако Страна порекла намерава да спроведе процедуру за потребе утврђивања садржаја документације која се односи на процену утицаја на животну средину, погођеној Страни на коју се оваква процедура односи мора се омогућити да учествује у овом поступку.”

(б) У члану 8. **после** речи Конвенција **додају се речи:**

„и сви остали протоколи којима је Страна уговорница приступила,“.

(ц) У члану 11. став 2 тачка (ц) мења се и гласи:

„(ц) тражити, где је то примерено, услуге и сарадњу надлежних органа који могу пружити експертизу која је битна за постизање циљева ове Конвенције;“

(д) На крају члана 11. додати тачке (г) и (х), које **гласе:**

„(г) израдити, где је потребно, протоколе уз ову Конвенцију;

(х) основати она пратећа тела која се сматрају неопходним за примену ове Конвенције.“

(е) У члану 14. став 4, друга реченица мења се и **гласи:**

„Амандмани на ову Конвенцију ће ступити на снагу за Стране које су их ратификовале, прихватиле или одобриле деведесетог дана након пријема обавештења од стране Депозитара о њиховој ратификацији, одобрењу или

прихватању од стране најмање три четвртине од укупног броја Страна уговорница у тренутку усвајања поменутих амандмана.”

(ф) после члана 14. додаје се члан 14 bis, који **гласи**:

„Члан 14 bis

Ревизија усаглашености

1. Стране ће размотрити усклађеност са одредбама ове Конвенције на основу поступка о ревизији усаглашености, у смислу усклађене процедуре која је усвојена на заседању Конференције страна. Ревизија ће се заснивати, али не строго ограничавати, на редовном извештавању од стране Страна уговорница. На седници Конференције страна одлучиваће се о учесталости редовног извештавања које се захтева од Страна уговорница, као и врсти информација које би требало да ови редовни извештаји садрже.

2. Процедуре за усклађивање примењиваће се на било који протокол који је усвојен уз ову Конвенцију.”

(г) Додатак I Конвенције, замењује се Додатком I који је приложен уз ову одлуку;

(х) У Додатку VI, после става 2, додаје се став 3. који **гласи**:

„3. Ст. 1. и 2. могу се примењивати, *mutatis mutandis*, на било који протокол уз ову Конвенцију.”

Додатак

ЛИСТА АКТИВНОСТИ

1. Рафинерије сирове нафте (изузимајући погоне који се баве искључиво производњом мазива из сирове нафте) постројења за гасификацију или топљење угља или битуменских шкриљаца, капацитета од 500 или више метричких тона угља или битуменских шкриљаца на дан.

2. (а) Термоелектране и друга постројења за сагоревање са топлотном снагом од 300 мегавата или више, и

(б) Нуклеарне електране и други нуклеарни реактори, укључујући демонтажу или престанак рада таквих електрана или реактора 1 / (изузев истраживачких постројења за производњу и конверзију физионих и фертилних материјала, чија максимална снага не прелази 1 kW континуалног термичког оптерећења)

3. (а) Постројења за прераду искоришћеног нуклеарног горива;

(б) Постројења пројектована за:

- производњу или обогаћење нуклеарног горива;

- прераду искоришћеног нуклеарног горива или високо радиоактивног отпада;

- коначно одлагање истрошеног радиоактивног отпада;

- само за коначно одлагање истрошеног радиоактивног отпада; или

- само за складиштење (планирано на више од 10 година) истрошеног нуклеарног горива или радиоактивног отпада на локацији која се налази ван локације на којој се истрошено нуклеарно гориво или радиоактивни отпад генеришу.

4. Велика постројења за топљење гвожђа и челика и постројења за производњу обојених метала.

5. Постројења за екстракцију азбеста и за прераду и трансформацију азбеста и производа који садрже азбест: за азбест-цементне производе са годишњом производњом већом од 20.000 тона готовог производа; за фрикционе материјале са годишњом производњом већом од 50 тона готовог производа; и за друге употребе азбеста у количини већој од 200 тона годишње.
 6. Интегрисана хемијска постројења.
 7. (а) Изградња аутопутева, брзих (експресних) путева 2/ и пруга за железнички транспорт и аеродрома 3/ са основном пистом дужине 2.100 метара или веће;
(б) Изградња нових путева са четири или више трака, или реконструкција и/или проширење постојећих путева са 2 траке тако да се добије 4 или више трака, где ће такав нови пут и/или проширена секција пута бити најмање 10 км или дужа у континуалној дужини.
 8. Цевоводи, терминали и одговарајућа постројења за транспорт гаса, нафте и хемикалија, великог капацитета.
 9. Морске луке, као и унутрашњи водни путеви и луке за унутрашњи водени транспорт са дозвољеним проласком пловила већих од 1.350 тона;
 10. (а) Постројења за контролисано спаљивање, хемијски третман или депоновање токсичног и опасног отпада;
(б) Постројења за контролисано спаљивање и хемијски третман неопасног отпада чији капацитет прелази 100 тона дневно.
 11. Високе бране и акумулације.
 12. Активности екстракције подземне воде или враћање подземне воде вештачким путем у случајевима где је годишња запремина воде која треба да буде екстрахована или преточена у количини од 10 милиона кубних метара или више.
 13. Постројења за производњу пулпе, папира и картона са капацитетом производње који прелази 200 тона на дан ваздушно сушеног материјала.
 14. Велики каменоломи, рудници, копови или постројења за прераду руда метала или угља.
 15. Нафтне платформе за производњу угљоводоника. Екстракција нафте и природног гаса у комерцијалне сврхе у постројењима чији капацитет прелази 500 тона на дан – што се тиче нафте, односно 500 000 кубних метара природног гаса.
 16. Велика постројења за складиштење нафте, петрохемијских или хемијских производа.
 17. Сеча дрва у великом обиму.
 18. (а) Постројења за трансфер водних ресурса између речних сливова где овај трансфер има за циљ спречавање могућих несташица воде и где количина воде која се пребацује прелази 100 милиона кубних метара годишње; и
(б) У свим другим случајевима, што се тиче постројења за трансфер водних ресурса између речних сливова где вишегодишњи просек протока у сливу из ког се врши хватање прелази 2 000 милиона кубних метара годишње и где количина воде која се преноси прелази 5 % тог водотока.
- У оба случаја трансфер пијаће воде из водовода је искључен.

19. Постројења за третман отпадних вода са капацитетом који прелази 150.000 по еквиваленту становника.

20. Постројења за интензивно гајење живине или свиња, чији капацитети прелазе:

- 85 000 места за тов пилаци;
- 60 000 места за носилге;
- 3 000 места за тов свиња (преко 30 kg); или
- 900 места за крмаче.

21. Изградња надземних траса електроенергетских водова називног напона од 220 kV или већег, и дужине веће од 15 km.

22. Велика постројења за искоришћавање погонске снаге ветра у сврху производње електричне енергије (такозваних „фарми ветрењача“).

1/ У сврху ове Конвенције, нуклеарне електране и други нуклеарни реактори престају да се сматрају таквим постројењима када се сво нуклеарно гориво и други елементи контаминирани радијацијом трајно уклоне са локације на којој се предметно постројење налази.

2/ У сврху ове Конвенције:

- „Аутопут” подразумева пут посебно пројектован и изграђен за саобраћање моторних возила, који се не користи као приступни пут за поседе са којима се граничи, и који:

(а) је обезбеђен, осим у посебним тачкама или привремено, са посебним коловозним тракама за оба смера саобраћаја, које су раздвојене траком која није намењена за саобраћај или, изузетно, на други начин;

(б) се не укршта са другим путем, железничком или трамвајском пругом, или пешачком стазом у нивоу; и

(ц) је посебно обележен као аутопут.

- „Брзи (експресни) пут” је јавни пут резервисан за саобраћај моторних возила коме се може приступити само преко укључења или контролисаних путних прилаза и на чијим је коловозним тракама забрањено заустављање или паркирање.

3/ У сврху ове Конвенције, „аеродром” означава такав аеродром који испуњава услове дате у дефиницији аеродрома у Чикашкој конвенцији из 1944. године на основу које функционише Организација међународног цивилног ваздухопловства (Анекс 14).

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије - Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за закључивање овог међународног уговора је члан 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, по којем Народна скупштина потврђује међународне уговоре.

II. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ПОТВРЂИВАЊЕ АМАНДМАНА НА КОНВЕНЦИЈУ О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ У ПРЕКОГРАНИЧНОМ КОНТЕКСТУ

Сарадња са Економском комисијом Уједињених нација за Европу-(United Nations Economic Commission for Europe (UNECE)) одвија се преко посебног тела, Виши владини саветници ЕЦЕ за проблеме заштите животне средине и водних ресурса у оквиру кога се дефинише политика и координирају активности у овој области за европске земље. Допринос у раду ове организације наша земља је дала у дефинисању опредељења и изради докумената на конференцијама у области животне средине одржаним у Даблину (1990), Бергену (1990), Добришу (1991), Луцерну (1993) и Кијеву (2003). Посебно је значајно да су у оквиру ове организације припремане и усвојене значајне конвенције у области животне средине међу којима су: Конвенција о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, Конвенција о прекограничним ефектима индустријских удеса и Конвенција о заштити и искоришћавању трансграничних водотокова и међународних језера. Наша земља је на 5. Министарској конференцији „Животна средина за Европу” у Кијеву, Украјина (21-23. мај 2003) потписала Протокол о стратешкој процени утицаја на животну средину, као додатни протокол (35 држава потписница, заједно са ЕУ), који је усвојен уз Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту.

Предлог Конвенције о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, који представља резултат вишегодишњих активности виших саветника ове организације, усвојен је на четвртом заседању Виших саветника влада ЕЦЕ за проблеме животне средине и водних ресурса, одржаном од 25. фебруара до 1. марта 1991. године у Хелсинкију. На самом заседању Конвенцију је потписало 26 држава од укупно присутних 31, као и Европска заједница, сада Европска Унија. Остале земље, укључујући и тадашњу Југославију, у својим иступима су подржале Конвенцију и подвукле њен значај, и у складу са тим изјавиле да ће је накнадно потписати по спровођењу потребне процедуре за закључење Конвенције.

Конвенција је оцењена као изузетно значајан међународни акт који означава прекретницу у третирању проблема заштите животне средине у земљама ЕСЕ и у међународној сарадњи у овој области. Јединствен политички став земаља чланица ЕСЕ у вези са усвојеном Конвенцијом, као и у вези облика и модалитета будуће сарадње у области животне средине и будућих приоритетних активности Виших саветника Влада ЕСЕ за животну средину и водне ресурсе, јасно је и недвосмислено изражен кроз усаглашену заједничку министарску изјаву са четвртог заседања Виших саветника Влада ЕСЕ (25.02.-1.03.1991. у Хелсинкију) коју је подржала и прихватила и наша делегација.

Конвенција је ступила на снагу 10. септембра 1997. године, а ратификовало је 40 држава и ЕУ.

Конвенција о процени утицаја у прекограничном контексту потврђена је Законом о потврђивању конвенције о процени утицаја у прекограничном контексту „Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 102/07.

Нацртом закона о потврђивању амандмана на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту усклађују се међународне обавезе Републике Србије.

Фокална тачка за спровођење конвенције у Републици Србији је министарство надлежно за послове заштите животне средине.

Конвенција о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту обавезује стране уговорнице да појединачно или заједнички предузимају све правне, административне или друге мере које проистичу из Конвенције у односу на предложене активности које могу изазвати значајне прекограничне штетне утицаје, установљавају поступке за процену утицаја на животну средину који омогућава учешће јавности и припрему документације о процени утицаја на животну средину.

Основна питања која се уређују овим предложеним амандманима су:

Амандман на члан 1 – Дефиниције, у смислу да је проширено значење института „јавност” – означава једно или више физичких или правних лица са формулацијом која укључује њихова удружења, организације или групе у складу са националним законодавством и праксом

Амандман на члан 2 - Опште одредбе, који се односи на то да ако страна уговорница намерава да спроведе процедуру за потребе утврђивања садржаја документације која се односи на процену утицаја на животну средину, предметној Страни на коју се оваква процедура односи мора се омогућити да учествују у овом поступку.

Амандман на члан 8. - Билатерална и мултилатерална сарадња, који указује на то да стране могу наставити постојеће или склопити нове билатералне или мултилатералне споразуме или неке друге аранжмане како би оствариле своје обавезе према овој конвенцији али и свим другим протоколима којима су стране приступиле.

Амандман на члан 11 став 2 (ц) – који говори да стране имају могућност сталног увида у примену Конвенције и с том намером на уму ће тражити, где је то примерено, услуге и сарадњу надлежних органа који могу пружити експертизу која је битна за постизање циљева ове Конвенције. Такође, амандманом се даје могућност страни уговорници Конвенције да за потребе испуњења намене ове Конвенције изради, где је потребно, протоколе уз ову Конвенцију као и оних пратећих тела која се сматрају неопходним за примену ове Конвенције.

Амандман на члан 14 - Амандмани на Конвенцију, указује да ће амандмани на ову Конвенцију ступити на снагу за Стране које су их ратификовале, прихватиле или одобриле деведесетог дана након пријема обавештења од стране Депозитара о њиховој ратификацији, одобрењу или прихватању од

стране најмање три четвртине од укупног броја Страна уговорница у тренутку усвајања поменутих амандмана.

Амандман који се односи на додатак новог члана иза члана 14 Конвенције указује да ће стране размотрити усклађеност са одредбама ове Конвенције на основу поступка о ревизији усаглашености, у смислу усклађене процедуре која је усвојена на заседању Конференције страна. Ревизија ће се заснивати, али не строго ограничавати, на редовном извештавању од стране Страна уговорница. На седници Конференције страна одлучиваће се о учесталости редовног извештавања које се захтева од Страна уговорница, као и врсти информација које би требало да ови редовни извештаји садрже. Процедуре за усклађивање примењиваће се на било који протокол који је усвојен уз ову Конвенцију.

Амандман на члан 17 - Ратификација, прихватање, одобравање и приступање, који указује да било која друга држава, која није наведена у члану 16 Конвенције, а која је члан Уједињених нација, може да приступи Конвенцији након добијања сагласности за њено приступање на заседању Конференције страна. На заседању Конференције страна неће се разматрати, нити прихватити било какав захтев за приступање неке државе која није наведена у члану 16 Конвенције, а која је члан Уједињених нација, све док овај став не ступи на снагу у свим државама и организацијама које су се на дан 27. фебруара 2001. године сматрале потписницама Конвенције. Такође, новим ставом у оквиру члана 17. прописује се да ће се сматрати да свака држава или организација која ратификује, прихвати или одобри ову Конвенцију, истовремено ратификује, прихвата или одобрава амандмане на поменути Конвенцију, као што је наведено у одлуци II/14 која је донета на другом заседању Конференције страна.

Додатак 1 Конвенције који чини списак активности, замењује се новим Додатком који чини прилог Одлуке III/7.

ЛИСТА АКТИВНОСТИ

1. Рафинерије сирове нафте (изузимајући погоне који се баве искључиво производњом мазива из сирове нафте) постројења за гасификацију или топљење угља или битуменских шкриљаца, капацитета од 500 или више метричких тона угља или битуменских шкриљаца на дан.

2. (а) Термоелектране и друга постројења за сагоревање са топлотном снагом од 300 мегавата или више, и

(б) Нуклеарне електране и други нуклеарни реактори, укључујући демонтажу или престанак рада таквих електрана или реактора 1 / (изузев истраживачких постројења за производњу и конверзију физионих и фертилних материјала, чија максимална снага не прелази 1 kW континуалног термичког оптерећења)

3. (а) Постројења за прераду искоришћеног нуклеарног горива;

(б) Постројења пројектована за:

- производњу или обогаћење нуклеарног горива;
- прераду искоришћеног нуклеарног горива или високо радиоактивног отпада;
- коначно одлагање истрошеног радиоактивног отпада;
- само за коначно одлагање истрошеног радиоактивног отпада; или
- само за складиштење (планирано на више од 10 година) истрошеног

нуклеарног горива или радиоактивног отпада на локацији која се налази ван локације на којој се истрошено нуклеарно гориво или радиоактивни отпад генеришу.

4. Велика постројења за топљење гвожђа и челика и постројења за производњу обојених метала.
5. Постројења за екстракцију азбеста и за прераду и трансформацију азбеста и производа који садрже азбест: за азбест-цементне производе са годишњом производњом већом од 20.000 тона готовог производа; за фрикционе материјале са годишњом производњом већом од 50 тона готовог производа; и за друге употребе азбеста у количини већој од 200 тона годишње.
6. Интегрисана хемијска постројења.
7. (а) Изградња аутопутева, брзих (експресних) путева 2/ и пруга за железнички транспорт и аеродрома 3/ са основном пистом дужине 2.100 метара или веће;
(б) Изградња нових путева са четири или више трака, или реконструкција и/или проширење постојећих путева са 2 траке тако да се добије 4 или више трака, где ће такав нови пут и/или проширена секција пута бити најмање 10 км или дужа у континуалној дужини.
8. Цевоводи, терминали и одговарајућа постројења за транспорт гаса, нафте и хемикалија, великог капацитета.
9. Морске луке, као и унутрашњи водни путеви и луке за унутрашњи водени транспорт са дозвољеним проласком пловила већих од 1.350 тона;
10. (а) Постројења за контролисано спаљивање, хемијски третман или депоновање токсичног и опасног отпада;
(б) Постројења за контролисано спаљивање и хемијски третман неопасног отпада чији капацитет прелази 100 тона дневно.
11. Високе бране и други водозахвати.
12. Активности екстракције подземне воде или враћање подземне воде вештачким путем у случајевима где је годишња запремина воде која треба да буде екстрахована или преточена у количини од 10 милиона кубних метара или више.
13. Постројења за производњу пулпе, папира и картона са капацитетом производње који прелази 200 тона на дан ваздушно сушеног материјала.
14. Велики каменоломи, рудници, копови или постројења за прераду руда метала или угља.
15. Инострана постројења за прераду угљоводоника. Екстракција нафте и природног гаса у комерцијалне сврхе у постројењима чији капацитет прелази 500 тона на дан – што се тиче нафте, односно 500 000 кубних метара природног гаса.

16. Велика постројења за складиштење нафте, петрохемијских или хемијских производа.

17. Сеча дрва у великом обиму.

18. (а) Постројења за трансфер водних ресурса између речних сливова где овај трансфер има за циљ спречавање могућих несташица воде и где количина воде која се пребацује прелази 100 милиона кубних метара годишње; и

(б) У свим другим случајевима, што се тиче постројења за трансфер водних ресурса између речних сливова где вишегодишњи просек протока у сливу из ког се врши захватање прелази 2 000 милиона кубних метара годишње и где количина воде која се преноси прелази 5 % тог водотока.

У оба случаја трансфер пијаће воде из водовода је искључен.

19. Постројења за третман отпадних вода са капацитетом који прелази 150.000 по еквиваленту становника.

20. Постројења за интензивно гајење живине или свиња, чији капацитети прелазе:

- 85 000 места за тов пилаци;

- 60 000 места за носиле;

- 3 000 места за тов свиња (преко 30 kg); или

- 900 места за крмаче.

21. Изградња надземних траса електроенергетских водова називног напона од 220 kV или већег, и дужине веће од 15 km.

22. Велика постројења за искоришћавање погонске снаге ветра у сврху производње електричне енергије (такозваних „фарми ветрењача“).

1/ У сврху ове Конвенције, нуклеарне електране и други нуклеарни реактори престају да се сматрају таквим постројењима када се сво нуклеарно гориво и други елементи контаминирани радијацијом трајно уклоне са локације на којој се предметно постројење налази.

2/ У сврху ове Конвенције:

- „Аутопут“ подразумева пут посебно пројектован и изграђен за саобраћање моторних возила, који се не користи као приступни пут за поседе са којима се граничи, и који:

(а) Који је обезбеђен, осим у посебним тачкама или привремено, са посебним коловозним тракама за оба смера саобраћаја, које су раздвојене траком која није намењена за саобраћај или, изузетно, на други начин;

(б) се не укршта са другим путем, железничком или трамвајском пругом, или пешачком стазом у нивоу; и

(ц) је посебно обележен као аутопут.

- „Брзи (експресни) пут“ је јавни пут резервисан за саобраћај моторних возила коме се може приступити само преко укључења или контролисаних путних прилаза и на чијим је коловозним тракама забрањено заустављање или паркирање.

3/ У сврху ове Конвенције, „аеродром“ означава такав аеродром који испуњава услове дате у дефиницији аеродрома у Чикашкој конвенцији из 1944. године на основу које функционише Организација међународног цивилног ваздухопловства (Анекс 14).

Амандман на додатак VI - Елементи за билатералну и мултилатералну сарадњу, указује да билатерални и мултилатерални споразуми могу бити проширени, *mutatis mutandis*, на било који протокол уз ову Конвенцију.

III. ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ ЗА ИЗВРШАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ УГОВОРА

Извршавањем овог међународног уговора настају финансијске обавезе за Републику Србију у виду контрибуција за чланство у овој конвенцији, те је с тога потребно издвајати средства у буџету Републике Србије за сваку годину.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТВА ЗА ИЗВРШАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ УГОВОРА

Средства на име контрибуције за Републику Србију предвиђена су као обавеза земље уговорнице Конвенције, у износу од 1000 америчких долара годишње.

За реализацију обавеза које проистичу из Конвенције средства у горе наведеном износу односе се на решавање међународних спорова (трошкови истражне комисије, укључујући и накнаду за њене чланове (3), које свака страна сноси у једнаком износу према Додатку IV тачка 10) билатералне сарадње, припреме документације, организовања јавних расправа).